

PRO VEDOUCÍ KROUŽKŮ

Kdo by neznal koroptev. Je to menší pták z řádu hrabavých, patřící do čeledi bažantovitých. V dospělosti váží 300 až 500 g a délku těla má 28 až 32 cm.

Mezi slepičkou a kohoutkem je na první pohled méně výrazný rozdíl (pohlavní dimorfismus). Kohoutek má šedé temeno hlavy s úzkými světlejšími proužky a tmavšími skvrnami, které má slepička intenzivnější. Na popelavě šedých prsou má kohoutek sytě hnědou skvrnu ve tvaru podkovy. U slepičky je tato skvrna menší, ne tolik výrazná, nebo někdy zcela chybí. Obě pohlaví mají čelo, proužek nad okem, líce a hrdlo rezavě hnědé, letky tmavě hnědé se skvrnami, krátký ocas, který je při letu zřetelně rezavě načervenalý.

Koroptev se u nás celoročně vyskytuje v nížinách, pahorkatinách a teplejších vrchovinách. Ve vyšších polohách se s ní setkává spíše výjimečně. Vyhledává otevřenou zemědělskou krajinu s rozčleněnými poli, s polními cestami, s mezemi a remízky. Vidět ji můžeme také na loukách a pastvinách, ale i v blízkosti lidských sídel, na periferiích měst se rostlinnými ruderalními plochami.

Současná populace koroptve je roztráštěná a nestabilní. Početní stavy koroptviček neustále klesají a tento trend se, bohužel, nedaří zvrátit ani je-

KOROPTVI BOUDA

jich umělým vypouštěním. Na vině jsme především my, lidé, a stav krajiny, ve které koroptvičky přežívají.

Před námi je velký kus cesty ke zlepšení jejich životního prostředí a nebude to vůbec jednoduché. Přesto, pokud máte to štěstí a ve vašem okolí se koroptvičky vyskytují, je na místě je chránit a snažit se jim pomáhat všemi dostupnými prostředky.

Jednou z možností je přilepšit jim v období nouze příkrmování. Způsobů příkrmování koroptví existuje několik. Stejně jako bažanty můžeme i koroptve příkrmovat předkládáním směsí semen do zásypů. Mnohem vhodnějším a pro koropt-

ve přijatelnějším způsobem je zasypávání do tzv. roštů. Jsou to ploché hromady roští, do kterých jednoduše smícháme krmivou směs sypeme na zem z bavenou sněhu.

Koroptvím však můžeme vystavět i koroptví boudy. Jedná se o jednoduchý přístřešek zbudovaný jen na jednu sezonu, většinou z přírodního materiálu.

Jak na to?

Způsobů je několik. Tvar koroptví boudy bývá zpravidla dvojí. Bouda může mít tvar písmene „A“ a potom vypadá jako klasický stan. Druhou možnos-

tí je bouda ve tvaru jehlanu či kužele, což můžeme také přirovnat ke stanu, ale tentokrát k indiánskému „týpí“.

Ať už si ale tvar zvolíme jakýkoliv, základ vždy tvoří pevná konstrukce. Na její stavbu můžeme použít řezivo v podobě latí a desek, vhodná je také kulatina, různé tyčky anebo si dobře vystačíme i se silnějšími rovnými větvemi.

Takto připravenou konstrukci pokryjeme materiálem, který bude předkládané krmivo chránit před deštěm a před sněhem, a současně bude koroptvím poskytovat úkryt a závěť. Vhodné je zelené chvoji, rostliny rákosí, ale třeba i kukuřice. Výsledek je potom ekologický, v krajině estetický a pro koroptvičky působí nanejvýš přirozeně.

Důležité je samozřejmě zvolit vhodné místo, kam naši koroptví boudy postavíme. Tomuto rozhodnutí musí předcházet pozorování a dobrá znalost stavět tam, kde se koroptve přirozeně zdržují. Kvůli jejich bezpečí a ochraně před predátory hledáme místo přehledné a poblíž krytiny, od které by bouda neměla být vzdálena více než 30 metrů. Koroptvičky totiž nejsou žádní zdatní letci. Většinu svého života tráví na zemi a vzletají pouze pro překonání větší vzdálenosti, při vyplašení a při úniku před nebezpečím. Jejich let je nízký a krátký, obvykle jen do stovek metrů, a proto je blízkost krytu velmi důležitá.

Jak ve své publikaci Myslivost I. uvádí docent Hanzal, koroptvím je vhodné předkládat směs tvořenou 35 % pšenice, 25 % konopného semene, 20 % drcené kukuřice, 10 % prosa a 10 % čiroku. Dříve než uhodí první mrazy, můžeme koroptvím předkládat nařezané hlízy topinamburu, mrkev a cukrovku. Jakmile však teploty klesnou pod bod mrazu, dužnatá krmiva již raději nedáváme, což platí obecně pro veškerou zvěř. Stej-

ně jako pro bažanty jsou i pro koroptve velmi důležité plevy a přidávaný písek.

Koroptvičky začínáme pravidelně příkrmovat od října a pokračujeme až do posledního sněhu, nejdéle však do března, kdy se již většinou zimní hejtna rozpadají do párů a koroptvím začíná období námluv a hnízdění.

Na stavbě koroptví boudy není nic až tak složitějšího a přesto, pokud ji umístíte včas a na správné místo, může pro vaše koroptví hejtno být nezbytnou pomocí k přežití. Vybudování koroptví boudy je tedy pro váš kroužek jistě vhodnou aktivitou, což dokládají použité fotografie Poštolek ze Štěpánova, kterým tímto za jejich poskytnutí děkujeme.

Stanislav OŠTĀDAL